

NGÀNH KIỂM SÁT NHÂN DÂN TIẾP TỤC ĐẨY MẠNH HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TƯ TƯỞNG ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH

TRẦN HỮU THANH*

Với tinh thần “Đoàn kết, đổi mới - Trách nhiệm, kỷ cương - Thực chất, hiệu quả” là kim chỉ nam trong lãnh đạo, điều hành, thực hiện nhiệm vụ chính trị, ngành Kiểm sát nhân dân quyết tâm phát huy kết quả đạt được trong 05 năm qua và tiếp tục đẩy mạnh học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, thực hiện tốt nghị quyết của trung ương về xây dựng Đảng, nghị quyết Đại hội XIII của Đảng trong thời gian tới.

Từ khóa: Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; Chỉ thị số 05-CT/TW; Nghị quyết Đại hội XIII; ngành Kiểm sát nhân dân.

Nhận bài: 12/6/2021; biên tập xong: 29/6/2021; duyệt bài: 02/7/2021.

Trong 05 năm qua (2016 - 2021), ngành Kiểm sát nhân dân đã lãnh đạo, tổ chức thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/6/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh (Chỉ thị số 05-CT/TW) gắn với thực hiện Nghị quyết số 04-NQ/TW ngày 30/10/2016 của Ban Chấp hành trung ương Đảng khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối

sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ (Nghị quyết số 04-NQ/TW) và đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận. Theo đó, ngành Kiểm sát đã có nhiều cách làm mới, sáng tạo, thiết thực, tạo chuyển biến mạnh mẽ, tích cực trong công tác xây dựng Đảng, cũng như trong thực hiện chức năng, nhiệm vụ của

*Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy Viện kiểm sát nhân dân tối cao.

ngành. Thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, toàn ngành Kiểm sát quyết tâm giữ vững và phát huy những kết quả đạt được trong thời gian tới.

1. Những kết quả đạt được qua 05 năm thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW

- Thực hiện nghiêm túc việc tổ chức học tập, quán triệt Chỉ thị số 05-CT/TW, các chuyên đề về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh:

Quán triệt sâu sắc Chỉ thị số 05-CT/TW, Kế hoạch số 03-KH/TW ngày 25/7/2016 của Ban Bí thư về thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của trung ương, Ban cán sự đảng, Đảng ủy Viện kiểm sát nhân dân (VKSND) tối cao đã ban hành nhiều văn bản lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai tổ chức thực hiện trong toàn ngành và đến toàn thể cán bộ, đảng viên. Các cấp ủy VKSND tối cao đã tổ chức các hội nghị cán bộ chủ chốt học tập, quán triệt Chỉ thị số 05-CT/TW và chuyên đề toàn khóa, cũng như các chuyên đề hàng năm; chỉ đạo các đảng ủy, chi ủy trực thuộc tiến hành tổ chức, triển khai học tập, quán triệt đến cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và người lao động trong toàn Đảng bộ. Trong đó, gắn việc triển khai thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW với Nghị quyết số 04-NQ/TW; Quy định số 102-QĐ/TW ngày 15/11/2017 của Ban Chấp hành trung ương về việc xử lý kỷ luật đảng viên vi phạm; Quy định số 101-QĐ/TW ngày 07/6/2012 của Ban Bí thư về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo chủ chốt các cấp; Quy định số 55-QĐ/TW ngày 19/12/2016 của Bộ

Chính trị về một số việc cần làm ngay để tăng cường vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên; Quy định số 08-QĐi/TW ngày 25/10/2018 của Ban Chấp hành trung ương về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành trung ương; Nghị định số 157/2007/NĐ-CP ngày 27/10/2007 của Chính phủ quy định chế độ trách nhiệm đối với người đứng đầu cơ quan, tổ chức, đơn vị của Nhà nước trong thi hành nhiệm vụ, công vụ.

Sau học tập, toàn bộ cán bộ chủ chốt, đảng viên viết bản thu hoạch nhận thức về nội dung; đăng ký kế hoạch cá nhân, đề ra giải pháp, lộ trình thực hiện cụ thể; các đảng ủy, chi ủy trực thuộc hoàn thành xây dựng kế hoạch thực hiện chuyên đề hàng năm. Nội dung kế hoạch đã đề ra được những việc làm cụ thể, thiết thực, gắn với nhiệm vụ của tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị; đồng thời, gắn trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên theo các quy định của Ban Chấp hành trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư. Qua nghiên cứu, học tập, quán triệt, nhận thức của cán bộ, đảng viên về mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng của việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh được nâng lên rõ rệt. Nhiều Đảng bộ, chi bộ đã lựa chọn các quy định trên làm chủ đề sinh hoạt chuyên đề; xây dựng chuẩn mực đạo đức của cán bộ, đảng viên gắn với chức trách, nhiệm vụ của đơn vị, tổ chức đảng.

- Xác định nội dung đột phá, bổ sung vào chương trình, kế hoạch hành động, gắn với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị, giải quyết hiệu quả những vấn đề bức xúc, nổi cộm mà xã hội đang quan tâm:

Toàn ngành Kiểm sát nhân dân quán triệt, cụ thể hóa đầy đủ, kịp thời các chủ trương, nghị quyết, chỉ thị, quy định của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, của Quốc hội về công tác xây dựng Đảng và công tác tư pháp thông qua việc xây dựng, ban hành các kế hoạch, chương trình công tác để tổ chức thực hiện.

Trong công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành đã thể hiện ngày càng rõ các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của VKSND, đặc biệt là nguyên tắc tập trung thống nhất lãnh đạo trong ngành. Trong giai đoạn 2016 - 2021, phương châm “Đoàn kết, đổi mới - Trách nhiệm, kỷ cương - Thực chất, hiệu quả” là kim chỉ nam trong lãnh đạo, điều hành; đã mạnh dạn đổi mới nhiều lĩnh vực, khâu công tác; chọn khâu đột phá và lĩnh vực quan trọng, xác định những nhiệm vụ trọng tâm, tập trung chỉ đạo xử lý những bức xúc và tồn tại, yếu kém để khắc phục kịp thời nhằm nâng cao chất lượng công tác trong toàn ngành. Kết quả, trong nhiệm kỳ vừa qua, các nhiệm vụ công tác tư pháp của ngành Kiểm sát nhân dân luôn hoàn thành, vượt chỉ tiêu theo yêu cầu của Quốc hội, năm sau cao hơn năm trước; công tác xây dựng ngành có nhiều tiến bộ, chuyển biến rõ nét, thể hiện trên các mặt sau:

Một là, tập trung đổi mới và làm tốt công tác cán bộ; chọn đúng người đứng đầu và phát huy vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu các cấp kiểm sát, nhất là người đứng đầu các đơn vị thuộc VKSND tối cao, cấp cao và cấp tỉnh; xác định đơn vị, cấp mình được phân công phụ trách thực hiện tốt hay hạn chế, yếu kém đều thuộc trách nhiệm người đứng đầu. Tập thể Ban cán sự đảng, lãnh đạo VKSND tối

cao đã tập trung chỉ đạo, có nhiều chủ trương, biện pháp về công tác cán bộ nhằm phát hiện, đào tạo, rèn luyện, thử thách, tạo môi trường cho cán bộ phát huy năng lực, từng bước nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ các cấp đáp ứng yêu cầu trước mắt và lâu dài.

Hai là, tăng cường chấn chỉnh kỷ luật, kỷ cương trong toàn ngành, gắn công tác xây dựng Đảng với xây dựng ngành, xây dựng đơn vị chính là phương pháp để phòng ngừa tiêu cực, tham nhũng, chủ động ngăn chặn suy thoái, tự diễn biến, tự chuyển hoá trong cán bộ, đảng viên hiện nay. Chỉ đạo phối hợp giữa Thanh tra ngành và Ủy ban kiểm tra các cấp ủy đảng để chủ động phát hiện những vi phạm của cán bộ, đảng viên, những biểu hiện thiếu trách nhiệm, suy thoái đạo đức, lối sống, nhất là sự thiếu gương mẫu, thiếu trách nhiệm của người đứng đầu để nhắc nhở, chấn chỉnh, xử lý kịp thời. Chỉ đạo phối hợp với Đảng ủy VKSND tối cao trong việc nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ.

Ba là, tăng cường trách nhiệm công tố trong hoạt động điều tra; gắn trách nhiệm người đứng đầu với kết quả thực hiện chức năng, nhiệm vụ. Thù trưởng các đơn vị thuộc VKSND tối cao, Viện trưởng VKSND các cấp phải tăng cường trách nhiệm trong quản lý, chỉ đạo, điều hành; người đứng đầu phải thực sự “công bằng, trách nhiệm, gương mẫu”, cấp dưới phải “trung thực, tận tụy, trách nhiệm” trong công việc.

Bốn là, toàn ngành tập trung thực hiện tốt nhiệm vụ chống oan, sai, chống bỏ lọt tội phạm. Quán triệt quan điểm không hình sự hóa các quan hệ dân sự, kinh tế; đồng

thời, quan tâm đến lợi ích của người dân, doanh nghiệp và tạo điều kiện cho các chủ thể vi phạm khắc phục hậu quả. Tuy nhiên, cũng kiên quyết không xử lý hành chính hoặc bỏ qua các hành vi tham nhũng, gây thất thoát nghiêm trọng tài sản nhà nước. Điều này thể hiện rõ vai trò, trách nhiệm, bản lĩnh của Viện kiểm sát trong các vụ án Ban Chi đạo trung ương về phòng, chống tham nhũng theo dõi, chỉ đạo (như vụ án Đinh La Thăng, Trịnh Xuân Thanh, Phan Văn Anh Vũ, Đinh Ngọc Hệ, AVG...). Việc xử lý hình sự phải chính xác và có cân nhắc, không chạy theo số lượng mà quan tâm đến chất lượng, có trọng tâm, trọng điểm để răn đe và tăng cường công tác thu hồi tài sản tham nhũng. Đồng thời, ngành Kiểm sát đã phối hợp chặt chẽ với các cơ quan tiến hành tố tụng, Ban Nội chính trung ương để tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc, kịp thời khởi tố, đẩy nhanh tiến độ và xử lý đúng người, đúng tội, đúng pháp luật; chú trọng làm rõ bản chất chiếm đoạt, tham nhũng để xử lý nghiêm vi phạm, tội phạm, được dư luận đồng tình ủng hộ, tạo hiệu ứng tích cực, lan tỏa trong xã hội, củng cố thêm niềm tin của nhân dân vào công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng.

Năm là, tập trung thực hiện một số biện pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác kiểm sát hoạt động tư pháp, nhất là công tác kiểm sát việc giải quyết các vụ án hành chính, dân sự, kinh doanh thương mại, kiểm sát giam giữ, cải tạo, thi hành án. Cụ thể: Đã ban hành, sửa đổi các quy chế nghiệp vụ trong lĩnh vực này để từng bước hoàn thiện các quy trình nghiệp vụ; yêu cầu Viện kiểm sát các cấp thực hiện đầy đủ

trách nhiệm, quyền hạn theo quy định mới của pháp luật; kiểm sát chặt chẽ việc tuân theo pháp luật của người tiến hành tố tụng, người tham gia tố tụng trong các vụ án hành chính, vụ việc dân sự. Kiểm sát viên phải nắm chắc nội dung vụ án, vụ việc, đề xuất quan điểm giải quyết vụ án, vụ việc có căn cứ, đúng pháp luật; tích cực tổng hợp phát hiện vi phạm để thực hiện tốt quyền kháng nghị, kiến nghị và yêu cầu. Lãnh đạo cấp có thẩm quyền chỉ đạo sâu sát việc giải quyết đơn đề nghị kháng nghị giám đốc thẩm, tái thẩm nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát trong lĩnh vực này, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ mới.

Sáu là, đẩy mạnh việc ứng dụng công nghệ thông tin, bảo đảm kết nối liên thông, nâng cao hiệu quả trong điều hành, minh bạch trong quản lý, kiểm soát hoạt động toàn ngành; chú trọng việc nghiên cứu, xây dựng các đề án có tính đặc thù, tăng cường năng lực cho Viện kiểm sát các cấp, bảo đảm điều kiện để thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ trong tình hình mới.

- Chú trọng công tác tuyên truyền, xây dựng các tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến:

Ban cán sự đảng, lãnh đạo Viện, Ban Thường vụ Đảng ủy đã chỉ đạo các cấp ủy, người đứng đầu đơn vị làm tốt công tác tuyên truyền, coi đây là nhiệm vụ trọng tâm, phải được tổ chức thực hiện thường xuyên, bằng nhiều hình thức đa dạng và phong phú; đưa nội dung học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh vào các buổi sinh hoạt chi bộ hàng tháng; lồng ghép với các ngày kỷ niệm lớn của ngành, cơ quan, đơn vị. Lãnh đạo ngành đã chỉ đạo xây dựng và phát sóng trên Đài truyền hình Việt Nam bộ phim “Sinh tử”,

phản ánh đậm nét hoạt động của VKSND trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng; hình ảnh người cán bộ Kiểm sát với những phẩm chất “công minh, chính trực, khách quan, thận trọng, khiêm tốn”. Hình ảnh, uy tín của lãnh đạo ngành, cán bộ, Kiểm sát viên VKSND được Đảng, Nhà nước ghi nhận; nhân dân đồng tình, ủng hộ; góp phần củng cố niềm tin của nhân dân vào vai trò lãnh đạo của Đảng; vị thế ngành Kiểm sát nhân dân được nâng lên.

Viện kiểm sát các cấp đã chú trọng sơ kết, tổng kết, phát hiện, bồi dưỡng, nhân rộng điển hình tiên tiến, khen thưởng kịp thời các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc, có nhiều sáng kiến áp dụng hiệu quả trong thực tiễn, góp phần động viên, khích lệ toàn ngành nỗ lực phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Do đó, các phong trào thi đua đã tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức và hành động, góp phần nâng cao ý thức đạo đức công vụ, đạo đức nghề nghiệp của công chức, viên chức và người lao động; tăng cường kỷ cương, kỷ luật hành chính; phòng, chống tham nhũng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, xây dựng hình ảnh đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức ngành Kiểm sát nhân dân gương mẫu, tận tụy, trách nhiệm, kỷ cương; tạo môi trường làm việc có tính kỷ luật cao, chuyên nghiệp và hiệu quả, góp phần hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị của ngành. Trong phong trào thi đua đã xuất hiện nhiều tập thể đạt thành tích cao trong nhiều năm. Đặc biệt, nhân dịp Kỷ niệm 60 năm ngày thành lập ngành Kiểm sát nhân dân (26/7/1960 - 26/7/2020), Đảng và Nhà nước đã tặng thưởng Huân chương Hồ Chí Minh (lần thứ ba) cho

ngành Kiểm sát nhân dân và phong tặng danh hiệu “Anh hùng lao động” cho VKSND thành phố Hồ Chí Minh và VKSND tỉnh An Giang.

2. Nhiệm vụ trọng tâm, phương hướng trong thời gian tới

Thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng; chuyên đề toàn khóa “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về ý chí tự lực, tự cường và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc”; bài phát biểu của đồng chí Tổng Bí thư tại Hội nghị sơ kết 05 năm thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 12/5/2021, toàn ngành Kiểm sát nhân dân tiếp tục phát huy những kết quả đạt được và xác định nhiệm vụ trọng tâm thời gian tới như sau:

Thứ nhất, tiếp tục quán triệt, nâng cao nhận thức việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong tình hình mới. Thực hiện đồng bộ Chỉ thị số 05-CT/TW với thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp, Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng; Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII), trong đó gắn với đặc thù nhiệm vụ chính trị của ngành Kiểm sát nhân dân; thực hiện tốt các nguyên tắc về xây dựng Đảng, nhất là nguyên tắc tập trung dân chủ, các quy định của Điều lệ Đảng. Đổi mới và nâng cao chất lượng sinh hoạt chuyên đề theo hướng thiết thực, gắn với nhiệm vụ của ngành, cơ quan, đơn vị; nâng cao vai trò, trách nhiệm của cấp ủy và đồng chí Bí thư chi bộ, ý thức trách nhiệm của đảng viên trong sinh hoạt chuyên đề; phát huy dân chủ, tạo điều

kiện đề đảng viên, công chức, viên chức, người lao động tham gia đóng góp ý kiến vào các công việc chung, xây dựng Đảng và chính quyền.

Thứ hai, tiếp tục thực hiện tốt các nội dung đột phá trong công tác quản lý, chỉ đạo, điều hành trong thực hiện chức năng, nhiệm vụ của VKSND, trong triển khai thực hiện nhiệm vụ chính trị; phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, cơ quan, đơn vị; đổi mới công tác cán bộ gắn với thực hiện chuyên đề “Xây dựng phong cách, tác phong công tác của người đứng đầu, của cán bộ, đảng viên trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Xác định đây là một trong những nội dung trọng tâm trong chương trình, kế hoạch, gắn với thực hiện nhiệm vụ của từng đơn vị và của mỗi cán bộ, đảng viên.

Thứ ba, đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với tuyên truyền các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và giáo dục truyền thống quê hương cho cán bộ, đảng viên, quần chúng; đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, xuyên tạc của các thế lực thù địch, phản động. Chú trọng tuyên truyền chuyên sâu về kết quả thực hiện chức năng, nhiệm vụ của ngành, về những kết quả kháng nghị của VKSND đối với các bản án, quyết định; kiến nghị của VKSND đối với hành vi, quyết định của cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền trong hoạt động tư pháp nhằm xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa; yêu cầu cán bộ, đảng viên, công

chức, viên chức, người lao động, quần chúng lựa chọn những việc làm cụ thể, thiết thực trong rèn luyện đạo đức, lối sống, tác phong làm việc phù hợp với chức trách, nhiệm vụ của mình; đặc biệt là các đồng chí Bí thư, thủ trưởng đơn vị phải luôn phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu, tinh thần trách nhiệm trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, là tấm gương sáng cho cấp dưới noi theo.

Thứ tư, tiếp tục xây dựng và nhân rộng những mô hình hiệu quả, cách làm hay, sáng tạo và thiết thực. Trong đó, tạo điều kiện, khuyến khích, động viên các hình thức quán triệt, thực hiện phong phú, hiệu quả; đặc biệt là gắn với đặc thù, chức năng, nhiệm vụ của ngành; thực hiện tốt việc xây dựng tiêu chí biểu dương, khen thưởng tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến; tăng cường đăng tải các bài viết tôn vinh những tập thể, cá nhân đã nỗ lực học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, những việc làm tốt trong công tác trên báo, tạp chí in, báo điện tử, Cổng thông tin điện tử của ngành... để có sức lan tỏa trong Đảng bộ cũng như cộng đồng.

Như vậy, với phương châm “Đoàn kết, đổi mới - Trách nhiệm, kỷ cương - Thực chất, hiệu quả” là kim chỉ nam trong điều hành, lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị, ngành Kiểm sát nhân dân quyết tâm phát huy kết quả đạt được trong thời gian qua và tiếp tục thực hiện tốt, có hiệu quả Chỉ thị số 05-CT/TW về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, cùng với thực hiện các Nghị quyết của trung ương về xây dựng Đảng và Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng trong thời gian tới. □